

MEDDELELSER

FRA

DET NORSKE MYRSELSKAP

Nr. 2

April 1937

35. årgang

Redigert av Det Norske Myrselskaps sekretær, dr. agr. Aasulv Løddesøl

REPRESENTANTMØTE OG ÅRSMØTE I DET NORSKE MYRSELSKAP.

REPRESENTANTMØTE i Det norske myrselskap blev holdt tirsdag den 2. mars kl. 16 i «Sangerhallen», Håndverkeren, Oslo. Formannen i myrselskapet, godseier Carl Løvenskiold, ledet møtet.

Efter en kort minnetale over medlem av styret forstmester W. Kildal, som var avgått ved døden siden forrige representantmøte, gikk man over til de foreliggende saker:

1. Årsmelding og regnskap for 1936 blev referert og enstemmig godkjent.

2. Valg på 3 medlemmer av styret. De uttredende, direktør Haakon O. Christiansen og gårdbruker Arthur Krohn, blev gjenvalgt. Istedetfor forstmester Kildal blev som nytt medlem valgt grosserer Harald Sundt, Oslo.

3. Som formann og næstformann gjenvalgtes henholdsvis godseier Carl Løvenskiold og statsgeolog, dr. Gunnar Holmsen.

Styret har nu følgende sammensetning:

Godseier Carl Løvenskiold, Ullern, formann.

Statsgeolog, dr. Gunnar Holmsen, Vettakollen, næstformann.

Godseier Carl Løvenskiold.

Direktør Haakon O. Christiansen, Trondheim.

Gårdbruker Arthur Krohn, Oslo.

Grosserer Harald Sundt, Oslo.

4. Som varamenn blev valgt:

Professor Emil Korsmo, Oslo.

Skoginspektør Ivar Ruden, Sandvika.

Godseier Jørgen Mathiesen, Eidsvoll.

Forstkandidat Oscar Heiberg, Numedal.

5. Ingeniør A. Ordings ansettelse som torvteknisk konsulent blev fornyet for ett år på samme vilkår som foregående år.

6. Som revisor blev gjenvalgt A/S Revision, Oslo.

Årsmøte i myrselskapet blev holdt på samme sted umiddelbart efter representantmøtet.

Formannen minnet først om at æresmedlem av myrselskapet, overingeniør M. Leegaard, var avgått ved døden siste sommer. Man gikk derefter over til dagsordenen:

1. Årsmelding og regnskap som blev referert, foranlediget ingen bemerkninger.

2. Valg på medlemmer av representantskapet. Valgt blev:

Oberst Ebbe Astrup, Oslo.

Professor, dr. K. O. Bjørlykke, Ås.

Statsråd Johan E. Mellbye, Nes, Hedmark.

Ingeniør E. Cappelen Knudsen, Borgestad.

Gårdbruker Finn Blakstad, Sørum.

Gårdbruker Hans Flaten, Fåberg.

For de 5 første var det gjenvalg, mens sistnevnte blev innvalgt istedenfor gårdbruker Knut Alfstad, Valdres, som er avgått ved døden.

Gjenstående representanter:

Godseier W. Mohr, Fjøsanger.

Direktør Johs. Nore, Asker.

Ingeniør Per Schønning, Kongsvinger.

Ingeniørkjemiker O. Braadlie, Trondheim.

Ingeniør Hj. Kielland, Lillestrømmen.

3. Foredragsmøte med foredrag av ingeniør A. Ordning om: «Torvbrikettering og dens betydning for Norge». Foredraget, som var ledsaget av lysbilleder, er tatt inn i dette hefte av tidsskriftet.

DET NORSKE MYRSELSKAPS ÅRSMELDING OG REGNSKAP FOR 1936.

I 1936 er innmeldt 69 nye medlemmer, nemlig 6 livsvarige, 45 årsbetalende og 18 indirekte medlemmer, sistnevnte ved Nordland landbruksselskap. Avgangen blandt de direkte medlemmer har vært 8 døde og 12 utmeldte. Dessuten er 1 av selskapets æresmedlemmer og 2 av våre korresponderende medlemmer avgått ved døden i 1936. Blandt de indirekte medlemmer er det en avgang på i alt 7, nemlig 1 død og 6 utmeldte, alle ved Trøndelag Myrselskap.

Medlemstallet pr. 31/12—36 stiller sig altså slik:

Årsbetalende	medlemmer	311
Livsvarige	do.	230
Indirekte	do.	264
Korresponderende	do.	7
Æresmedlemmer		1
			I alt 813

Selskapets bytteforbindelser utgjorde ved årets slutt i alt 125, herav er 76 norske og 49 utenlandske.

Selskapets faste funksjonærer er de samme som foregående år. Som midlertidige medarbeidere har for kortere eller lengere tid fungert utskiftningskandidat O. Hovde, landbrukskandidatene D. Lømsland og J. Heggelund-Smith, forstkandidat T. Espeland samt torvmester Ole P. Moe.

Oplysningsarbeidet.

Tidsskriftet er som vanlig utkommet med 6 hefter i 1000 eksemplarer. Foruten til samtlige medlemmer og bytteforbindelser sendes tidsskriftet gratis til en rekke institusjoner, skoler og biblioteker som har anmodet om det. På grunn herav og likeså på grunn av det stadig økende medlemstall blir det fra 1937 av nødvendig å øke tidsskriftets oplag.

Selskapets funksjonærer har i årets løp holdt en del foredrag, foretatt demonstrasjoner og gitt veiledning i myrdryrking og torvtekniske spørsmål. Dette gjelder såvel under reiser som ved forsøksstasjonen på Mæresmyren. Flere utlendinger har i 1936 besøkt selskapet for å sette sig nærmere inn i våre arbeidsmetoder og de opnådde resultater.

Sekretæren har også i 1936 holdt ca. 40 forelesninger i jordlære ved Vinterlandbruksskolens videregående avdeling.

Veilednings- og konsulentvirksomheten pr. korrespondanse er stadig stigende. Det har derfor vært nødvendig å engasjere ekstrahjelp for kontorassistenten i de travleste måneder.

Myrundersøkelser m. v.

Ved årets slutt omfattet selskapets myrundersøkelser i alt 248,370 dekar, heri medregnet myrinventeringene. Det er i 1936 foretatt undersøkelser i 11 av landets fylker, de største arealer faller på Hedmark og Nordland. Resultatet av undersøkelsene publiseres i selskapets tidsskrift distriktsvis etter hvert som undersøkelsene skrider frem. Rekvirentene blir imidlertid tilstillet beskrivelser, kart og tegninger m. v. straks sakene er kontorbehandlet.

Blandt de mange saker som er undersøkt og planlagt i beretningsåret, skal vi kort nevne noen av de viktigste:

1. Undersøkelser etter brenntorv på Statens bureisingsfelter i Sør-Varanger. I alt 42,420 dekar myr er her systematisk undersøkt for om mulig å finne brenntorv til bureisingsbrukene. I 15 av de undersøkte 140 myrer blev påvist til dels bra brenntorv, men askeinnholdet var imidlertid gjennomgående temmelig høit. Den samlede brenntorvmasse i de nevnte myrer er beregnet til 639,800 m³.

2. Myrundersøkelser i Lofoten med kartlegging av Vinjemyrene på Gimsøya. Den vesentlige del av Vinjemyrene (Årvågfeltet) er håndgitt Nordland landbruksselskap som bureisingsfelt. Over feltet blev optatt detaljert kart og dessuten utstukket de nødvendige avløpskanaler. For dette felt vil bli utarbeidet fullstendig kanaliserings- og utstykkingsplan, men kontorarbeidet er ennå ikke avsluttet.

3. Undersøkelse av en rekke tidligere kartlagte myrer på Jøa, Fosnes herred i Nord-Trøndelag. Staten eier her avtorvingsretten på et areal av vel 3700 dekar. Den samlede masse brenntorv i disse myrer dreier sig om ca. 7,3 mill. m³ råtorv, overveiende av god kvalitet. Fosnes kommune søker nu om å få overta myrene til bureising. Resultatet av våre undersøkelser er at Staten i høiden bør avstå 478 dekar, inneholdende vel 0,8 mill m³ av den dårligste brenntorv, mens resten av myrene bør avtorves før eventuell opdyrking. Det viktigste moment som taler for dette, er at det i enkelte av naboherredene finnes bygder hvor mangel på brenntorv allerede har begynt å melde sig.

4. Kanaliserings- og utstykkingsplan for Floene, Røros, Sør-Trøndelag. Efter opfordring av Skogdirektøren har vi foretatt undersøkelser av flere større myrstrekninger

innen det ca. 475,000 dekar store skogområde som Staten ifjor kjøpte av Røros verk. Den mest interessante opgave som her meldte sig, var å utarbeide planer for den heldigste utnyttelse av de store, sumpige myrstrekninger beliggende ca. 2 km vest for Røros by. Ved en planlagt senkning av Håstrømmen i Glomma, et arbeide som sannsynligvis står foran sin snarlige løsning, vil her innvinnes 4983 dekar, hvorav Staten eier ca. $\frac{1}{2}$. Planer for tørrelgging og utparsellering av dette areal foreligger nu utarbeidet i 2 alternativer, og forhåpentlig vil Staten komme til å stille sig mest mulig imøtekommende overfor realisasjonen av dette for Bergstaden så viktige projekt.

5. Undersøkelse av flere felter i Fåberg, Opland fylke. Det betydeligste av de undersøkte felter er strekningen fra Sjøgevannet og Rindalsseter vestover mot Vismunda og sydover mot Nyseter, et areal av 11,474 dekar. Fåberg jordstyre omgæes her med store dyrkings-, eventuelt bureisingsplaner, og undersøkelsen var et ledd i arbeidet for å få vei frem til feltet.

6. Myrundersøkelser i Elverum, Hedmark fylke. For Elverum jordstyre har vi foretatt undersøkelser av samtlige myrstrekninger innen nevnte herred. Det samlede myrareal er 89,235 dekar, herav er 61,9 % gressrik mosemyr, 15,8 % gressmyr, 14,9 % furuskogmyr, 3,4 % bjørk- og granskogmyr, 3,0 % krattmyr og 1,0 % ren mosemyr. Samtidig blev optatt kart over Ulvåkjølen, som jordstyret har tenkt å erhverve til bureisingsfelt.

7. Større kontor- og arkivarbeider. Fra myrselskapet blev stiftet i 1902 og til og med 1932 blev hovedvekten av konsulentarbeidet lagt på brenntorv- og torvstrøundersøkelser. Det er i løpet av denne 30-årsperiode undersøkt et ganske stort antall myrer rundt om i landet, og særlig da østenfjells. I 1931 blev offentliggjort en samlet oversikt over de undersøkte myrer i Akershus fylke (Medd. fra D. N. M., hefte 4). Vi har nu på grunnlag av de notater som foreligger i myrselskapets arkiv utarbeidet noenlunde lignende oversikter over de undersøkte myrer i Hedmark, Østfold, Vestfold og Buskerud fylker. Resultatet er følgende:

	Undersøkt areal	Brenntorv	Torvstrø
Hedmark	70,465 dekar	85,84 mill. m ³	19,04 mill. m ³
Østfold	6,731 »	8,99 »	6,21 »
Vestfold	2,113 »	2,86 »	2,26 »
Buskerud	3,104 »	2,49 »	2,87 »

Disse undersøkelser som er utført med bidrag av Landbruksdepartementets skogkontor, vil forhåpentlig bli fortsatt. I denne forbindelse kan nevnes at myrselskapet har optatt arbeidet for å få øket produksjonen av brenntorv, en sak som vi mener er av meget stor betydning slik som forholdene for tiden ligger an.

Det vil føre for langt her å omtale hver enkelt oppgave som har vært undersøkt i det forløpne år. Vi henviser for øvrig til selskapets søknad om statsbidrag av 24/8—36, som er trykt i hefte 5, f. å., og hvor virksomheten i 1936 er nærmere omtalt, og likeså henvises til særskilt årsmelding fra ingeniør A. Ording.

Forsøksvirksomheten.

Ved forsøksgården på Mæresmyren har det i 1936 vært 95 forsøksfelter, det er 1 felt mindre enn foregående år. Av spredte felter hadde vi i alt 52 i meldingsåret, av disse er 6 nye i 1936. Sammenlignet med foregående år er antallet av spredte felter øket med 1 felt. Fylkesvis fordeler de spredte felter sig slik:

Troms fylke	7 felter
Nordland fylke	9 »
Nord-Trøndelag fylke	15 »
Sør-Trøndelag fylke	7 »
Møre og Romsdal fylke	2 »
Hedmark fylke	3 »
Opland fylke	3 »
Buskerud fylke	5 »
Telemark fylke	1 »

Tilsammen 52 felter

Det kan tilføies at det er planlagt en del nye felter, som forhåpentlig vil bli ferdig så tidlig til våren at de kan bli med fra 1937 av.

For øvrig henvises til forsøksleder Hagerups melding, som følger etterpå.

De mange saker som har vært behandlet i 1936 har medført en hel del reiser. Vi nevner at selskapets formann og sekretær i mai måned foretok en reise til Kjøbenhavn og Munkebjergbymosen torvbrikettfabrikk ved Sorø i anledning erhvervelse av licens for torvbrikettering. Sekretæren har for øvrig tilbragt en stor del av sommeren på undersøkelsesreiser og befaringer, først og fremst i myrselskapets anliggender, men også som formann i den av Landbruksdepartementet opnevnte komite for myr- og jordvern i kystbygdene. Det kan også nevnes at sekretæren representerte selskapet ved Svenska Mosskulturföreningens 50-års jubileum i Jönköping i juli 1936.

Oslo, 3. februar 1937.

Sekretæren.

Årsmelding for 1936 fra ingeniør A. Ordning.

De økede bevilgninger til småbruker- og bureisingslag har også hatt merkbar virkning på myrsekskapets torvtekniske arbeide. Tiden har vært fullt optatt med myrundersøkelser og planlegninger for bureisingslag, småbrukerlag og de respektive herreders tiltakskomiteer.

Da 3 torvstrøfabrikker er nedbrent og flere av de eldre fabrikker har gått til ombygging og modernisering, har også disse gitt meget konsulentarbeide.

En av de mest interessante oppgaver har vært prøvningen av «Severin Petersens briketteringsmetode». Disse forsøk har vært finansiert av Landbruksdepartementet. Forsøkene er foretatt ved Aspedammen i Østfold. For å kunne gjennomføre forsøkene har undertegnede foretatt 3 reiser til Danmark og flere inspeksjonsreiser til Østfold. Det er utarbeidet overslag og utredninger for briketteringsanlegg. Detaljert beskrivelse av metoden blir publisert på myrsekskapets årsmøte i et foredrag om torvbrikettering.

Brenntorvtilvirkningen er ikke øket nevneverdig i 1936, men da flere brenntorvanlegg er under planleggelse og kullprisene stiger, vil det antagelig komme flere anlegg i drift i 1937.

Torvstrøtilvirkningen har ikke foregått under så gunstige forhold som i 1935, men da en del fabrikker har utvidet sine myrarealer, er det tilvirket omtrent samme kvantum som i 1935, eller ca. 570,000 m³ torvstrø, heri medregnet tilvirkning utført av bygdelag og gårdbrukere. Eksporten av torvstrø er øket, og denne er organisert på tilfredsstillende måte.

For nedennevnte rekvirenter har det vært utført myrundersøkelser og planleggelse av torvanlegg:

1. Landbruksdepartementet, myr ved Aspedammen.
2. Gustav Nesting, myr i Degernes.
3. Nordhagen Småbrukerlag, Braskereidfoss.
4. Stange Almennning, befaring og foredrag.
5. Feiring Bygdelag, torvstrømyrer.
6. Nedre Snertingdal Småbrukerlag, brenntorvmyrer.
7. Redalen Bonde- og Småbrukerlag, brenntorvmyrer.
8. Nore Bonde- og Småbrukerlag, torvstrø, brenntorv, dyrking.
9. Solheim Seterhotell, Ulvdal, Nummedal, brenntorv, dyrking.
10. Vesttorpa Bonde- og Småbrukerlag, brenntorv.
11. Nikolai Lien, Fluberg, brenntorv.
12. Godseier Carl Løvenskiold, i Vågå, brenntorv.
13. Bøverdalen Bonde- og Småbrukerlag, brenntorv, dyrking.

14. Medalen Bonde- og Småbrukerlag, Lom, torvstrø.
15. Lom Bonde- og Småbrukerlag, dyrkingsmyr.
16. Hedalen Bonde- og Småbrukerlag, torvstrø, brenntorv, dyrking.
17. Atneosen Bonde- og Småbrukerlag, torvstrø.
18. Storelvdal kommunes tiltakskomite, torvstrø, brenntorv, dyrking.
19. Saksumdal Bonde- og Småbrukerlag, torvstrø, dyrking.
20. Tretten Bonde- og Småbrukerlag, brenntorv.
21. Småbrukerlaget Vårønn, Fåberg, brenntorv.
22. Nordre Stranna Småbrukerlag, brenntorv, dyrking.
23. Ole Lien, Kløftefoss, torvstrø.
24. Elverum kommune, brenntorvanlegg.
25. Rudsbygden Småbrukerlag, torvstrø.
26. Nittedal kommunes tiltakskomite, torvstrø.
27. Veldre Almending, brenntorvanlegg.

Lybæk pr. Dal st. 31/12—36.

A. Ordning.

Kort oversikt over vær og årsvekst ved Det norske myrselskaps forsøksstasjon på Mæresmyra 1936.

Av forsøksleder H. Hagerup.

Det var lite nedbør vinteren 1935—36. Desember måned 1935 hadde bare 10,7 m/m, januar 1936 28,0 m/m (normalt 77 m/m), februar 25,6 m/m (normalt 64 m/m). Mars og april hadde omkring normal nedbør. Været var mildt utover januar, så det blev fattig med sne. I februar var snedekket en tid ca. 25 cm, men det minket fort og blev bare ca. 10 cm ut igjennem mars måned, og i slutten av mars måned var det bar jord ved forsøksstasjonen. Først i april kom det en del sne, og denne lå til 20. april. Det var til enkelte tider gode vilkår for teledannelse, og telen blev ganske dyp. Ved måling 23. mars var teletykkelsen på vollpløgsle 50 til 55 cm tykk, og på eng 35 til 45 cm. Omkring 25. april var optint 10 til 15 cm og telen var 25 til 30 cm på åker, og på eng var optint 8 til 12 cm med 35 til 40 cm tykk tele. Telen gikk ikke ut av myra før ut i juni måned.

Harving på telen tok til 20. april og alt vårarbeide av myra kunde dette år utføres på telen.

Utspredning av kunstgjødsel på engen — fosfat og kali — tok til 14. april, og på åker fra først i mai. Kvelstoffgjødsele blev utspredd på eng omkring 20. mai og på åker omkring 1. juni.

Det var mye nattefrost utover april og mai måneder og første uke av juni. Dette førte med sig at kløveren gikk ut, men ellers klarte engen sig bra. Nattefrost hindret harvingen en del, da jorden fikk

teleskorpe og harvingen ikke kunde holde frem før denne skorpe var optint. Ellers blev vårarbeidene utført under heldige værforhold. Såing og setting av de forskjellige vekster blev utført til disse tider: Perlehavre 1. mai, Asplundbygg 5., Maskinbygg 9., engfrø 11., gulrot 7., rødbeter og potet 14. og nepe 27. mai, hodekål 6. juni og høstrug 20. august.

Spirings- og vekstvilkår var gode i mai måned. Som nevnt var det en del frostnetter utover våren, og natt til 30. mai var det $+7^{\circ}$ C. Potetgress som var kommet op, frøs helt ned, og det var en del skade på åkeren, men dette rettet sig snart og igjen; men veksten blev sinket noe. Utover juni måned var det drivende varme og lite nedbør. Tørken meldte sig snart på fastmarksjordene, men myra greide sig bra, ennskjønt veksten ikke blev så kraftig av åker og eng som under mere rikelig nedbør. Når tørken ikke gjorde noe særlig skade på myrjorden her, så skyldes det vel i ikke liten utstrekning at telen satt så lenge i myra og hindret uttørring. I mai var det bare 8 m/m nedbør, i juni 19,6 m/m og i første halvpart av juli måned 7,3 m/m regn. Fra 15. juli og utover blev det rikelig regn, som til dels var til skade. Forsommeren hadde stor likhet med året 1933 med omsyn på været, men da var det adskillig skade av tørken, også på myrjord.

Slåtten begynte tidlig, den 26. juni, og var ferdig 21. juli. Først i onnen var været utmerket for høsting, men senere uti blev mye regn, som gjorde det vanskelig. Høiet kom ikke i hus før midten av august, og dessverre blev ikke kvaliteten alltid god, da det var utsatt for mye regn under bergingen. Høiavlingen pr. dekar må sies å være bra, når en tar hensyn til at forsommeren var uvanlig tørr. Første slått på 3 forskjellige omløp blev (i kg pr. dekar):

	Omløp med 3 år eng	Omløp med 4 år eng	Omløp med 5 år eng
1. års eng	556	636	636
2. års eng	700	680	694
3. års eng	666	602	692
4. års eng	—	722	684
5. års eng	—	—	676

Gammel eng gav betydelig mindre avling.

Kornet blev i den drivende varme drevet raskt frem til modning, men regnet i juli og august forårsaket mye legde både i bygg og havre, og verst var legden der myren var best formuldet. Maskinbygget blev skåret fra 13. august, timoteifrø fra 17., Asplundbygg fra 19. og Perlehavre fra 26. august. Asplundbygg og Perlehavre blev høstet under dårlige værforhold. Kornet — spesielt havre — grodde mens den stod på rot. Den svære legde og det milde, regnrrike været var årsak til det. Kornet grodde også efter det kom på staur på grunn av det langvarige regn. Kvaliteten blev av den

grunn adskillig nedsatt for Asplundbygg og havre. Maskinbygget, som fikk bedre berging, blev av bedre kvalitet. Avlingen pr. dekar var bra. Maskinbygg gav ca. 250 kg, Asplundbygg ca. 320 kg og Perlehavre ca. 330 kg.

Poteten blev optatt fra 23. september. Den gav god avling tross den var satt noe tilbake av frosten. Litt tørråte var det på enkelte sorter, men for det meste bare på gresset. For enkelte sorter var avlingen følgende pr. dekar:

Grahm	3044 kg. med 18,3 % tørrstoff.
Botha	3222 » » 19,3 » »
Edzel Blue	3409 » » 20,0 » »
Sharpes Express	2826 » » 20,4 » »

Nepene blev optatt fra 8. oktober. Nepeavlingen blev også ganske bra. Selv om tørken var lei fra våren av, så spirte nepefrøet godt, og det blev ikke nødvendig å så om, som tilfelle var i tørkeåret 1933. Rotavlingene pr. dekar var følgende for noen vanlige sorter:

Dales hybrid	4972 kg. med 8,8 % tørrstoff
Fynsk bortfelder	7278 » » 7,4 » »
Kvit mainepe	6444 » » 8,9 » »
Østersundom	8842 » » 7,2 » »

Som en ser, har den almindelige brukte sort Dales hybrid vært adskillig underlegen de andre sorter. Bangholm kålrot gav 3306 kg. røtter med 11,1 % tørrstoff. Som ofte før var kålroten også dette år sterkt angrepet av kålluens larve.

Gulrot blev optatt fra 1. oktober. Rotavlingen blev for denne vekst for enkelte sorter slik pr. dekar:

Chantenay (Londoner torv)	5000 kg.
Nantes forbedrede	8300 »
Berliner glas	8300 »
Feonia	6653 »

Som en ser, har avlingen vært svær, spesielt for Nantes og Berliner glas; det er den største gulrotavling pr. dekar vi har fått på gressmyr her.

Det siste av hodekålen blev tatt op 1. oktober. Kålen blev satt noe tilbake av tørken på forsommeren, så avlingene blev ikke store, men kvaliteten blev god. Røttene av kålen var angrepet for en del av kålluens larve. Avlingene av faste hoder blev pr. dekar for enkelte sorter:

Trønder	3083 kg.
Ditmarsker	4438 »
Juni-kjempe	3915 »

Rødbeter — flatrunde egyptiske — gav 3666 kg røtter og pastinakk — Suttons student — gav 1878 kg røtter pr. dekar,

Året må som helhet sies å ha vært et bra år på myrjorden her, hvad angår størrelsen av avlingen av de forskjellige vekster. Kvalitativt sett står den noe tilbake, spesielt for høi og korn. Rotvekstene gav avlinger av god kvalitet.

Oktober måned hadde rikelig nedbør, i alt 112 m/m. Høstpløingen fikk vi undagjort i denne måned. I november måned var det 47 m/m nedbør og i desember 102 m/m. Nedbøren kom mest som regn og sludd, så det blev intet sneføre, og omtrent bar jord var det hele siste måned av året.

Mære i januar 1937.

Hans Hagerup.

Bemerkninger til regnskapet.

Driftsregnskapet for 1936 viser en stigning i forhold til foregående år med kr. 14,765.13. Inntektene utgjorde i alt kr. 81,843,16 og de samlede utgifter kr. 79,501.24. Det regnskapsmessige overskudd blir følgelig kr. 2,341.92, et beløp som er brukt til avbetaling på eldre gjeld.

Inntekter: Sammenligner vi selskapets inntekter i 1936 med foregående års, er den viktigste forskyvning en forhøielse av det ekstraordinære statsbidrag fra kr. 4,000.00 i 1935 til kr. 16,000.00 i 1936, d. v. s. en økning på kr. 12,000.00. Dessuten er utbyttet av selskapets legater øket en del, men for øvrig er det liten forskyvning for de forskjellige konti.

Utgifter: Her er som nye poster opført utgifter til torvbrikerteringsforsøk og brenntorvundersøkelser med vel kr. 11,000.00, og dessuten ekstraordinære myrundersøkelser med ca. kr. 4,000.00. Vi bemerker dessuten av nye poster at selskapet i 1936 har ydet bidrag til optagelse av en nybrotts- og bureisingsfilm, og likeledes har det ydet forsøksassistent A. Hovd et reisestipendium. Av forskyvninger på de almindelige konti bemerkes en økning av utgiftene til analyser. Her til skal bemerkes at disse utgifter i 1936 i sin helhet er belastet myrselskapets ordinære budgett, mens de i foregående år delvis blev belastet myrinventeringen. For øvrig er det bare små forandringer på de forskjellige utgiftskonti.

Formuesstillingen er vesentlig bedret i regnskapsåret, først og fremst på grunn av at Staten ifølge stortingsbeslutning av 16. og 17. mars 1936 har eftergitt selskapets lån av Torvlånefondet. Dessuten er legatkapitalen øket, idet bankier Johs. Heftyes dødsbo har foretatt nye utdelinger i regnskapsåret (vårt legat nr. 10). Når selskapets samlede aktiva på tross herav er opført med et mindre beløp enn i 1935, skyldes dette betydelige avskrivninger ved forsøksstasjonen

Det norske myrselskaps

Vinnings- og

Debet.

Driftsregnskap

Utgifter:

Lønninger	kr. 12,975.84
Myrundersøkelser:	
Ordinære, inkl. reiseutgifter	kr. 1,776.00
Ekstraordinære, inkl. reiseutgifter	» 3,788.09
Trøndelag myrselskap, bidrag	» 1,000.00
	» 6,564.09
Torvbriketteringsforsøk og brenntorvundersøkelser	» 11,098.00
Møter	» 597.64
Meddelelser fra Det norske myrselskap:	
Trykning	kr. 2,580.97
Andre utgifter	» 956.40
	» 3,537.37
Kontorutgifter og revisjon	» 3,312.97
Bibliotek og trykksaker (avskrevet)	» 333.02
Inventar (avskrevet)	» 260.10
Depotavgift	» 325.00
Bidrag til nybrotts- og bureisingsfilm	» 500.00
Stipendium til assistent Hovd	» 500.00
Analysar	» 728.33
Inkasso og opkreving	» 58.35
Avskrevet uerholdelig medlemskontingent	» 180.00
» inventar, hovedkontoret	» 750.00
Myrinventeringen:	
Lønn til opmålar	kr. 3,167.50
Instrumenter, jordbor m. v.	» 303.47
Kartreproduksjoner m. v.	» 177.66
Reiseutgifter, håndlangerhjelp m. v.	» 1,351.37
	» 5,000.00
	Hovedkontorets utgifter kr. 46,720.71
Forsøksstasjonen på Mæresmyren (se særskilt regnskap)	» 31,144.64
Forsøksanstalten i torvbruk (se særskilt regnskap)	» 1,635.89
	Kr. 79,501.24
Balanse, overskudd	» 2,341.92
	Kr. 81,843.16

hovedregnskap for 1936.

taps-konto.

for 1936.

Kredit.

Inntekter:	
Ordinært statsbidrag	kr. 22,000.00
Ekstraordinært statsbidrag til myrundersøkelser	kr. 5,000.00
Do. til torvbriketteringsforsøk og brenntorvundersøkelser	» 11,000.00
	» 16,000.00
Refundert utgifter vedkommende myrundersøkelser ..	» 920.00
Medlemmers årspenger	» 1,325.00
Renter av legater og bankinnskudd	» 15,271.56
Livsvarig medlemskontingent	» 300.00
Inntekter av «Meddelelsene»	» 1,967.50
Bidrag fra A/S Norsk Varekrigsforsikrings Fond	» 5,000.00
	» 62,784.06
Hovedkontorets inntekter	
Forsøksstasjonen på Mæresmyren (se særskilt regnskap) »	17,485.85
Forsøksanstalten i torvbruk (se særskilt regnskap) »	1,573.25

Kr. 81,843.16

Det norske myrselskaps

Balanse-

Debet

Formuesstillingen

Aktiva:

Legatmidlers konto:

Anbragt i obligasjoner	kr. 500,300.00	
» i Akers Sparebank	» 17,274.54	
		kr. 517,574.54

1 aktie i Rosenkrantzgaten 8		» 1,000.00
------------------------------------	--	------------

Anleggsværdier:

Hovedkontoret, inventar	kr. 1,750.00	
Forsøksstasjonen på Mæresmyren	» 125,000.00	
Forsøksanstalten i torvbruk	» 33,000.00	
		» 159,750.00

Kassebeholdning og bankinnskudd:

Hovedkontoret (i bank)	kr. 149.32	
Forsøksstasjonen på Mæresmyren (i kasse)	» 12.75	
		» 162.07

Utestående fordringer:

Hovedkontoret, årspenger	kr. 60.00	
Forsøksstasjonen på Mære	» 351.11	
Forsøksanstalten i torvbruk	» 524.00	
Torvmester Skeviks gjeld	» 2,656.19	
		» 3,591.30

Beholdningsverdier:

Forsøksstasjonen på Mære	kr. 6,600.00	
1 andel i Mære Samvirkeag	» 60.00	
		» 6,660.00

Kr. 688,737.91

Oslo,

DET NORSKE

Carl Løvenskiold.

Foranstående stemmer med selskaps
Beholdning av obligasjoner og bankinnskudd stem

Oslo,

A/S REVISION,

hovedregnskap for 1936.

konto.

p r. 31/12—1936.

Kredit.

Passiva:

Forsøksanstaltens gjeld til Hedmark fylke	kr.	3,000.00
Lånekonto i Chr.a Bank og Kreditkasse	»	1,600.00
Legaters statsrevisjon	»	95.03
Forskudd kontingent 1937	»	45.00

Legatkapitalkonto:

C. Wedel Jarlsbergs legat	kr.	22,204.66	
M. Aakranns legat	»	5,385.75	
H. Wedel Jarlsbergs legat	»	10,829.67	
H. Henriksens legat	»	66,277.66	
Haakon Weidemanns legat	»	129,482.14	
Professor Lende Njaas legat	»	7,879.10	
Skogeier Kleist Geddes legat	»	10,558.29	
Landbruksdirektør Tandbergs legat ..	»	5,021.05	
Musiker A. Juels legat	»	1,114.43	
Bankier Johs. Heftyes legat	»	257,652.37	
Ing. J. G. Thaulows legat	»	1,169.42	
			» 517,574.54

Kapitalkonto:

Saldo p r. 1/1—1936	kr.	170,158.86	
+ avskrivninger ved forsøksstasjonen ..	»	26,383.06	
			Kr. 143,775.80
+ opskrivning p . gr. a. ettergivelse av lån ved torvskolen	»	20,305.62	
			Kr. 164,081.42
+ overskudd i 1936	»	2,341.92	
			» 166,423.34
			Kr. 688,737.91

31. desember 1936

3. februar 1937

MYRSELSKAP.

Aasulv Løddesøl.

bøker, som revideres av oss.

mer. Andre beholdninger er ikke kontrollert.

4. februar 1937.

P. I. Borch.

Arne Paulsen.

Det norske myrselskaps

Vinnings- og

Driftsregnskap

Debet.	Driftsregnskap
Utgifter:	
Forsøksdrift på Mæresmyren	kr. 13,082.97
Spredte forsøk	» 1,821.51
Vedlikehold	» 1,188.97
Assuranse, kontorutgifter m. v.	» 1,197.43
Avskrevet påkosting:	
Nydyrking	kr. 168.85
Instrumenter og inventar	» 20.20
Maskiner og redskaper	» 46.65
	» 235.70
Lønninger	» 13,618.06
	Kr. 31,144.64
Balanse, overskudd	» 488.04
	Kr. 31,632.68

Debet.	Balanse-konto
Aktiva:	
Samlet anleggsvardi	kr. 151,618.76
÷ avskrevet påkosting i 1936	» 235.70
	Kr. 151,383.06
÷ avskrevet verdiforringelse inntil 31/12—1936	» 26,383.06
	kr. 125,000.00
Utestående fordringer	» 351.11
Beholdningsverdier	» 6,600.00
1 andel i Mære Samvirkelag	» 60.00
Kassebeholdning	» 12.75
	Kr. 132,023.86

Oslo,

DET NORSKE

Carl Løvenskiold.

Foranstående stemmer med selskapets bøker.

Oslo,

A/S REVISION,

forsøksstasjon på Mæresmyren.

taps-konto.

for 1936.

Kredit.

Inntekter:	
Salg og forbruk av produkter	kr. 9,942.02
Distriktsbidrag	» 850.00
Renter av C. Wedel Jarlsbergs legat	» 926.83
» » H. Weidemanns legat	» 2,867.00
Betaling for utførte forsøk og bidrag til forsøksvirksomheten fra Norsk Hydro	» 1,500.00
Bidrag til forsøksvirksomheten fra Kali-Import A/S	» 500.00
Inntekt av hus på Mære	» 900.00
	Kr. 17,485.85
Tilskudd fra myrselskapets hovedkasse	» 14,146.83
	Kr. 31,632.68

pr. 31/12—1936.

Kredit.

Passiva:	
Kapitalkonto pr. 1/1—1936	kr. 157,918.88
÷ avskrevet på anleggsverdier	» 26,383.06
	Kr. 131,535.82
+ balanse, overskudd	» 488.04
	kr. 132,023.86
	Kr. 132,023.86

31. desember 1936

3. februar 1937

MYRSELSKAP.

Aasulv Løddesøl.

Beholdninger og utestående er ikke kontrollert.

4. februar 1937.

P. I. Borch.

Arne Paulsen.

Det norske myrselskaps

Debet.	Vinnings- og Driftsregnskap
Utgifter:	
Renter av kassekreditlån i Akers Sparebank for 1936 ..	kr. 39.12
Administrasjon	» 44.20
Avgift (fastmarken) for 1936	» 106.98
Torvstrødriften	» 118.58
Brenntorvdriften	» 67.31
Avskrevet på anleggsverdier (solgt materiell)	» 955.00
» » utestående fordringer	» 304.70
	Kr. 1,635.89

Debet.	Balanse-konto
Aktiva:	
Samlet bokført anleggsverdi pr. 1/1—1936	kr. 153,649.38
÷ avskrevet for solgt materiell	
1936	kr. 955.00
÷ avskr. verdiforringelse inn-	
til 31/12—1936	» 119,694.38
	» 120,649.38
Anleggets antatte verdi pr. 31/12—1936	kr. 33,000.00
Utestående fordringer vedkommende torvstrødriften ..	» 524.00
Torvmester Skeviks gjeld til hovedkontoret	» 2,656.19
	Kr. 36,180.19

Oslo,

DET NORSKE

Carl Løvenskiold.

Foranstående stemmer med selskapets

Oslo,

A/S REVISJON,

forsøksanstalt i torvbruk.

55

taps-konto.

for 1936.

Kredit.

Inntekter:

Renter av torvmester Skeviks gjeld for 1936	kr.	176.00
Solgt diverse materiell	»	955.00
Torvmesterens forpaktningsavgift for 1936	»	442.25

Kr. 1,573.25

Balanse, underskudd	»	62.64
---------------------------	---	-------

Kr. 1,635.89

pr. 31/12—1936.

Kredit.

Passiva:

Lån av Torvlånefondet pr. 1/1—1936	kr.	140,000.00
÷ eftergitt ifl. stortingsbeslutning av 16. og 17. mars 1936	»	140,000.00

kr. 0.00

Distriktslån av Hedmark fylke	»	3,000.00
-------------------------------------	---	----------

Tilskudd fra hovedkassen 1934	kr.	1,489.12
-------------------------------------	-----	----------

—»— 1935	»	681.12
----------------	---	--------

—»— 1936	»	694.14
----------------	---	--------

» 2,864.38

Kapitalkonto pr. 1/1—36	kr.	10,072.83
-------------------------------	-----	-----------

Økning ved eftergivelse av lån kr. 140,000.00

÷ reduksjon ved avskr. av an-

leggsverdier	»	119,694.38
--------------------	---	------------

Nettoforøkelse av kapitalen	»	20,305.62
-----------------------------------	---	-----------

Kr. 30,378.45

÷ balanse, underskudd	»	62.64
-----------------------------	---	-------

» 30,315.81

Kr. 36,180.19

31. desember 1936

3. februar 1937

MYRSELSKAP.

A asulv Løddesøl.

bøker, som revideres av oss.

4. februar 1937.

P. I. Borch,

Arne Paulsen.

på Mæresmyren og ved torvstrøfabrikken i Våler, hvor man i en lengere årrekke ikke har foretatt noen avskrivninger på anleggsverdiens konti. De anleggsverdier som nu finnes opført i regnskapet, mener vi stemmer bra. Selskapets aktiva utgjør pr. 31/12—36 i alt kr. 688,737.91. Det skal bemerkes at legatkapitalen, som vesentlig består av obligasjoner, fra 1936 av er opført med deres pålydende beløp (i henhold til styre- og representantskapsbeslutning på forrige årsmøte). Dette medførte en regnskapsmessig opskrivning av legatkapitalen med tilsammen kr. 15,195.90, et beløp som overveiende er innvunnet ved konverteringer til gunstige kurser. Økningen av legatkapitalen på grunn av de statuttmessige tillegg til legatene utgjorde i 1936 tilsammen kr. 1,508.52.

Hvad selskapets gjeld angår, så utgjør denne pr. 31/12—1936 kr. 4,695.03. I regnskapsåret er gjelden nedbetalt med kr. 4,331.70. Utestående fordringer pr. 31/12—36 utgjør kr. 3,591.30, eller kr. 762.06 mindre enn foregående år. Dessverre har vi også i år måttet avskrive en del som uerholdelig, først og fremst ved torvstrøfabrikken i Våler, hvor det fremdeles utestår en del gamle krav fra den tid selskapet selv drev fabrikken.

Oslo, 3. februar 1937.

Sekretæren.

TORVBRIKETTERING OG DENS BETYDNING FOR NORGE.

Foredrag av ingeniør A. Ording på årsmøtet 1937.

SAMMENLIGNER vi de 3 former for torvbrensel — stikkertorv, maskinformtorv og torvbriketter — antar jeg at den almindelige mening vil være at torvbriketten er det mest tiltalende brensel. Det er den også når den er god.

Fremstillingen av de to slags brenntorv, stikkertorv og maskinformtorv, foregår som bekjent ved å forme torven i rå tilstand og derefter lufttørre den. For å fremstille torvbriketter må vi derimot først tørke torvmaterialet og derefter forme og brikettere det.

Pr. kg torv i vannfritt stoff blir der ikke stor forskjell på varmeverdien av stikkertorv, maskinformtorv og torvbriketter, men da alt torvbrensel jo har en del fuktighet, og torvbrikettene er de som har minst vann, vil man av brikettene pr. kg få en noe høiere varmeverdi enn av torv som er formet i rå tilstand. Jeg taler her om briketter av torv som ikke har undergått noen forkoknings- eller forkullnings-